

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 10 maja 2017 r.

Poz. 2190

UCHWAŁA NR XXIV/155/17 RADY GMINY SAWIN

z dnia 24 marca 2017 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego programu opieki nad zabytkami dla Gminy Sawin na lata 2017 - 2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016r. poz. 446, z późn. zm.) oraz art. 87 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r. poz. 1446, z późn. zm.) Rada Gminy Sawin uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny program opieki nad zabytkami dla Gminy Sawin na lata 2017 - 2020, po uzyskaniu pozytywnej opinii Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Lublinie, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sawin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.

Przewodnicząca Rady Gminy
Sawin

Joanna Rzepecka

Załącznik do Uchwały Nr XXIV/155/17
Rady Gminy Sawin
z dnia 24 marca 2017 r.

**GMINNY
PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI
NA LATA 2017 - 2020**

Sawin, styczeń 2017 r.

1. Wstęp

Gmina Sawin ma liczne walory historyczne. Odkrywane są tu groby koczowniczych plemion z III tysiąclecia p.n.e. Także rozwój kultury łużyckiej odcisnął swój ślad na cmentarzyskach całopalnych odkrytych w Aleksandrówce i Czułczycach Małych. Zachowane są ślady ziemne warowni z IX i XIII w. Na przestrzeni dziejów osiedlała się tu ludność różnych wyznań i narodowości. Pozostały po nich ślady miejsc kultu i wiecznego spoczynku. Sąsiadowały ze sobą kościół katolicki, bożnica żydowska, cerkiew unicka i prawosławna, zamieszkiwali także protestanci. Okres II wojny światowej pozostawił swoje ślady. W okolicy dokonywano prób z rakietami V-1. W Sawinie i Sajczycach istniały obozy pracy dla Żydów, którzy wykonywali prace przy regulacji rzek. Aktywnie działały oddziały partyzanckie. Za działalność, których m.in. w dniu 26 maja 1942 r. dokonano pacyfikacji wsi Krobonosz. Hitlerowcy rozstrzelali 15 osób. Od sierpnia 1944 r. w okolicznych lasach formowały się jednostki I Korpusu Pancernego zwanego później „Drezdeńskim”.

2. Postanowienia ogólne

Ilekroć w niniejszym programie jest mowa o:

- 2.1. Ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 poz. 1446 z późn.zm.).
- 2.2. Programie – rozumie się przez to „Gminny program opieki nad zabytkami na lata 2017-2020”.
- 2.3. Gminie – rozumie się przez to Gminę Sawin.
- 2.4. Konserwatorze Zabytków – rozumie się przez to Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Lublinie.
- 2.5. Rejestrze zabytków – rozumie się przez to rejestr zabytków prowadzony przez Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Lublinie.

3. Cel opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami

Opracowanie gminnego programu opieki nad zabytkami ma na celu poprawę stanu zachowania środowiska kulturowego. Środkiem do tego prowadzącym jest ustalenie w tym programie uwarunkowań dotyczących finansowania oraz organizacji działań ochronnych wobec środowiska kulturowego, działań edukacyjnych i wychowawczych wobec miejscowej społeczności. W planowanym okresie realizacji tego programu w latach 2017 – 2020 spodziewanym efektem będzie poprawa stanu technicznego istniejących na terenie Gminy Sawin zabytków, ochrona i zapewnienie właściwego rozwoju zabytkowej przestrzeni urbanistycznej osady Sawin, a także wykorzystanie istniejących dóbr kultury w celu stworzenia produktu turystycznego, jaki będzie można wykorzystać z powodzeniem dla rozwoju gminy oraz zwiększenia jej atrakcyjności gospodarczej oraz tworzenia nowych miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami. Ważnym elementem tego programu jest także położenie nacisku na uwrażliwienie mieszkańców na potrzeby związane z utrzymaniem i ochroną środowiska kulturowego.

Zadania te wynikają z zapisów w art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014r. poz. 1446 z późniejszymi zmianami) mówiące, że w krajowym programie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami określa się w szczególności cele i kierunki działań oraz zadania ochrony zabytków i opieki nad

zabytkami, warunki i sposób finansowania planowanych działań, a także harmonogram ich realizacji. Ten zakres jest także właściwy dla planu sporządzonego w skali gminy.

4. Cele gminnego programu opieki nad zabytkami zostały przez ustawodawcę określone w art. 87 ust. 2 w/w ustawy, a w szczególności program ma na celu:

- 4.1. Włączenie problematyki ochrony zabytków do bieżących zadań, wynikających z zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie.
- 4.2. Uwzględnianie uwarunkowań prawnych opieki nad zabytkami.
- 4.3. Rozpoznawanie potrzeb dotyczących podejmowania działań zmierzających do zahamowania procesów degradacji zabytków i doprowadzania do poprawy stanu ich zachowania.
- 4.4. Eksponowanie zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego.
- 4.5. Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych.
- 4.6. Tworzenie warunków współpracy z właścicielami zabytków dla zapewniania ich opieki.

5. Podstawa prawna opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami

Obowiązek opieki nad zabytkami nakładają na samorządy dwie ustawy:

- 5.1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym w art. 7 pomiędzy zadaniami własnymi gmin wymienia m.in. sprawy kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.
- 5.2. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nakłada na organy samorządowe obowiązek:
  - uwzględniania ochrony zabytków i opieki nad zabytkami przy sporządzaniu i aktualizacji strategii rozwoju gmin, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
  - prowadzenia gminnej ewidencji zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy, objętych wojewódzką ewidencją zabytków.
  - przekazywania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie nie dłuższym niż 3 dni przyjęte zawiadomienie o odkryciu przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem lub zabytkiem archeologicznym,
  - sporządzania na okres 4 lat gminnego programu opieki nad zabytkami.

6. Zabytki i ich ochrona w dokumentach programowych Gminy

- 6.1. „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sawin” uchwalone uchwałą Rady Gminy Sawin Nr II/18/2002 z dnia 13 grudnia 2002 r. do którego wprowadzono zmiany. W treści studium (tekst jednolity studium uchwalony uchwałą Rady Gminy Sawin nr VIII/46/15 z dnia 14 sierpnia 2015 r.) została opisana historia gminy wraz z wyszczególnieniem zabytków znajdujących się na terenie Gminy Sawin oraz krajobrazowe i kulturowe wartości Gminy Sawin jak również zasady ochrony wartości środowiska kulturowego.

- 6.2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Sawin uchwalony Uchwałą Rady Gminy Sawin Nr XVII/94/2004 z dnia 31.08.2004r. ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego z dnia 16.11.2004r Nr 200, poz. 2677 do którego wprowadzono zmiany uchwałami Rady Gminy Sawin:
- nr IX/83/11 z dnia 30.08.2011 r. (Dz.Urz.Woj.Lub.z 2011r. nr 152, poz. 2462),
  - nr IX/81/11 z dnia 30.08.2011 r. (Dz.Urz.Woj.Lub.z 2011r. nr 152, poz. 2460),
  - nr XXXVI/287/14 z dnia 25.06.2014 r. (Dz.Urz.Woj.Lub.z 2014r. poz. 2746),
  - nr XL/310/14 z dnia 14.11.2014 r. (Dz.Urz.Woj.Lub.z 2014r. poz. 4532),
  - nr IX/50/15 z dnia 30.09.2015 r. (Dz.Urz.Woj.Lub.z 2015r. poz. 3361).
- 6.3. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Sawin - jednostka strukturalna „A” uchwalony uchwałą Nr XXIV/152/2005 Rady Gminy Sawin z dnia 26 lipca 2005 roku ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 21 września 2005 roku Nr 194 poz. 3268 do którego wprowadzono zmiany uchwałami Rady Gminy Sawin:
- nr IX/82/11 z dnia 30.08.2011 r. (Dz.Urz.Woj.Lub.z 2011r. nr 152, poz. 2461),
  - nr XXXV/280/14 z dnia 16.05.2014 r. (Dz.Urz.Woj.Lub. z 2014r. poz. 2388),
  - nr XL/309/14 z dnia 14.11.2014 r. (Dz.Urz.Woj.Lub. z 2014r. poz. 4531),

Rozdział 2 – „środowisko kulturowe” w/w dokumentów obejmują:

- wykaz zabytków wpisanych do rejestru i zasady ich ochrony,
- strefę pośredniej ochrony konserwatorskiej „B”- historyczny układ urbanistyczny z rynkiem i wybiegającymi z niego ulicami,
- strefę ochrony krajobrazu i ekspozycji „K i E” - teren otaczającego jedyny zabytkowy zespół sakralny,
- strefę ochrony archeologicznej „A” - część terenu osady gdzie według przesłanek historycznych znajdował się zamek vis a vis istniejącego obecnie obiektu „wrota polesia” (dawniej restauracja Jagiellońska) na południe od ulicy Kościelnej,
- stanowiska archeologiczne zarejestrowane podczas badań archeologicznych przeprowadzonych metodą AZP na terenie gminy Sawin,
- obiekty objęte ewidencją prowadzoną przez Gminę podlegające pośredniej ochronie konserwatorskiej,

oraz określają zasady ochrony obiektów zabytkowych.

W wyszczególnionych rozdziałach zawarte zostały elementy stanu zachowania poszczególnych obiektów wraz z wykazem działań, które są postulowane dla zachowania walorów kulturowych Gminy. Wymieniono obiekty, które kwalifikują się do wpisu w rejestrze zabytków oraz obszary, którym gmina może nadać status prawem chronionego krajobrazu, użytku ekologicznego lub też stanowiska dokumentacyjnego.

Przed wszystkim wyznaczono miejsca i zakres współdziałania w zakresie ochrony środowiska kulturowego z Lubelskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

7. Ewidencja zabytków w gminie z uwzględnieniem stanów własnościowych

W Urzędzie Gminy Sawin zgodnie z art. 22 ust. 4 ustawy prowadzona jest od roku 2004 gminna ewidencja zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków z terenu Gminy, aktualizowana i dostosowywana do aktualnie obowiązujących przepisów. Zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w gminnej ewidencji powinny być ujęte zabytki

wpisane do rejestru zabytków, inne zabytki nieruchome znajdujące się w ewidencji Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz inne zabytki nieruchome wyznaczone przez Wójta.

Ewidencja ta obejmuje następujące zabytki:

7.1. Zabytki wpisane do rejestru zabytków

7.1.1. Zabytki nieruchome

Lp	Nazwa zabytku	Nr rejestru zabytków	Miejsce położenia	Własność gruntów, na których położony jest zabytek
1	Zespół architektoniczny w Sawinie - kościół rzymsko-katolicki p.w. Przemienienia Pańskiego z lat 1731 - 1740, wraz z wyposażeniem wnętrza, dzwonnica brama z lat 1731 - 1740, przytułek dla starców z 1757r., mur i drzewostan w obrębie cmentarza kościelnego.	A/400 dec.WKZ z 24.01.1969 Kl.V-7/130/69	Sawin ul. Kościelna	394,393,572,783,784 - 5 ha, KW nr 29680. Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Przemienienia Pańskiego w Sawinie.
2	Kościół drewniany rzymsko katolicki w Przysiółku p.w. Wszystkich Świętych z 1764r. - w granicach cmentarza kościelnego wraz z wyposażeniem wnętrza oraz dzwonnica drewniana z pocz. XIX w.	A/81 Dec.WKZ z 26.11.1966r	Przysiółek	37 - Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Świętego Rocha w Czułczycach
3	Założenie dworsko-parkowe we wsi Czułczyce Kolonia z ok. poł. XIX w.	A/198 Dec. PSOZ.IV- 6760/15/96 z 23.09.1997r	Czułczyce Kolonia	394, 395, 397, 399, 393/1, 393/2, 396- prywatna
4	Kościół parafialny rzymskokatolicki pod wezw. Św. Rocha (dawna cerkiew prawosławna) wraz z otoczeniem w granicach ogrodzenia	A/1621 Dec.LWKZ KD.5140.26.1.2013 z 26.07.2013r	Czułczyce	Dz. Nr 354 - Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Świętego Rocha w Czułczycach

7.1.2. zabytki archeologiczne

5	Grodzisko zw. „Zamczysko” we wsi Czułczyce-Kolonia	C/46 dec.WKZ z 03.04.1967 Kl.V-7/163/67	Czułczyce Kolonia	145-prywatna 146- prywatna 147- prywatna 157/4-Skarb Państwa 412/1- prywatna 320/3- Gmina Sawin
6	Grodzisko wczesnośredniowieczne zwane lokalnie „Horodynki” w Sawinie	C/42 dec.WKZ z 13.02.1967 Kl.IV-7/97/72	Sawin	2216, 2217, 2218, 2211 i 2212-Nadleśnictwo Chełm
7	Kopiec ziemny (mogiła kurhanowa) na polu zwanym „Niewodzinie” we wsi Czułczyce	C/67 dec.WKZ z 26.04.1969 Kl.V-7/161/69	Czułczyce	613 - prywatna

7.2. Wykaz obiektów nieruchomości znajdujących się w wojewódzkiej ewidencji zabytków**7.2.1. Zabytki architektury i budownictwa**

Lp.	Miejsce położenia	Nazwa zabytku	Lokalizacja
1	Bachus (d. Chutcze)	Kapliczka drewniana	Dz.nr 137
2	Czułczyce 61	Dom mieszkalny drewniany z końca XIX w.	Dz. Nr 343- prywatna
3	Łukówek	Kapliczka murowana z przed 1939r.	Dz.nr 185/2 -Parafia rzymskokatolicka pw. św. Jana Chrzciciela w Uhrusku
4	Petryłów 6	Dom mieszkalny drewniany l. 30 XX w.	Dz.nr 73- prywatna
5	Sawin ul. Brzeska 7	Dom mieszkalny drewniany z przed 1939r.	Dz.nr 34 - prywatna
6	Sawin ul. Brzeska 17	Dom mieszkalny drewniany	Dz.nr 349 - prywatna
7	Sawin ul. Brzeska 20 (d.22)	Dom mieszkalny drewniany	Dz. Nr 403 prywatna
8	Sawin ul. Brzeska 25 (d.23)	Dom mieszkalny drewniany	Dz.nr 356- prywatna
9	Sawin ul. Brzeska 27 (d.25)	Dom mieszkalny drewniany	Dz.nr 357 prywatna
10	Sawin ul. Brzeska 29 (d.27)	Dom mieszkalny drewniany	Dz.nr 358/1 - prywatna
11	Sawin ul. Brzeska 33	Dom mieszkalny drewniany	Dz. Nr 360 - prywatna
12	Sawin ul. Chutecka 11	Dom mieszkalny drewniany 1931r.	Dz. Nr 483 i 2230 - prywatna
13	Sawin ul. Chutecka 16	Dom mieszkalny drewniany	Dz. Nr 151/2 - prywatna
14	Sawin ul. Kościelna 2	Dom mieszkalny drewniany	Dz. Nr 557 prywatna
15	Sawin ul. Kościelna 5,7 (d.3,5)	Dom mieszkalny drewniany	Dz. Nr 381 - prywatna Dz. 382 - prywatna
16	Sawin ul. Kościelna 13	Dom mieszkalny drewniany 1925r.	Dz. nr 388 - prywatna
17	Sawin ul. Kościelna 18	Dom mieszkalny drewniany 1920r.	Dz.nr 573- prywatna
18	Sawin ul. Kościelna 22	Dom mieszkalny drewniany 1925r.	Dz. Nr 575 - prywatna
19	Sawin ul. Kościelna 26	Dom mieszkalny drewniany	Dz.nr 578 - prywatna
20	Sawin ul. Kościelna 39 (d.30)	Dom mieszkalny drewniany 1925r.	Dz.nr 425 - prywatna
21	Sawin ul. Rynek 3	Dom mieszkalny drewniany z przed 1939r.	Dz. Nr 375 - prywatna Dz. Nr 373 - prywatna
22	Sawin ul. Rynek 5	Dom mieszkalny drewniany	Dz.nr 377 - prywatna
23	Sawin ul. Rynek 10	Dom mieszkalny drewniany	Dz. Nr 554 - prywatna
24	Sawin ul. Rynek 11	Dom mieszkalny drewniany	Dz. Nr 553 - prywatna
25	Sawin ul. Rynek 12	Dom mieszkalny drewniany	Dz. nr 552 - prywatna
26	Sawin ul. Rynek 14	Dom mieszkalny drewniany z przed 1939r.	Dz. Nr 514 - prywatna
27	Sawin ul. Wygon 5	Kapliczka murowana 1905 r. z rzeźbą Św. Jana Nepomucena	Dz. nr 207/1- prywatna
28	Wólka Petryłowska 18 (d.17)	Dom mieszkalny drewniany	Dz. Nr 118/2 - prywatna

7.2.2. Parki / ogrody

Lp.	Miejsce położenia	Nazwa zabytku	Lokalizacja
1	Bachus	Ogród podworski	Dz.nr 132/1, 132/2, 132/3, 132/4 - prywatna
2	Bukowa Mała	Park podworski	Dz. Nr 301/4 – prywatna
3	Łukówek	Ogród podworski	Dz. Nr 243, 244/1, 244/2 – prywatna
4	Łukówek „Kazimierówka”	Park podworski	928/1- prywatna 928/2 – prywatna 928/3, 928/4 – prywatna

7.2.3. Cmentarze / mogiły

Lp.	Miejsce położenia	Nazwa zabytku	Lokalizacja
1	Bachus	Mogiła powstańcza z 1863 r.	W lesie po prawej stronie szosy jadąc z Sawina do Bachusa
2	Bukowa Mała	Cmentarz ewangelicki 2 poł. XIX w.	we wsi Bukowa Mała w odl. 100 m od szosy Bukowa Mała-Piaski
3	Bukowa Mała	Cmentarz wojenny z I wojny światowej (1915-1918)	położony przy drodze powiatowej Bukowa Mała-Łukówek
4	Bukowa Wielka	Cmentarz wojenny z I wojny światowej (1915-1918)	przy drodze gminnej Bukowa Mała-Bukowa Wielka i około 1200m na wschód od drogi powiat. Bukowa Mała-Piaski
5	Chutcze	Cmentarz prawosławny 2 poł. XIX w.	około 150 mb na wschód od szosy Chutcze-Serniawy
6	Czułczyce	Cmentarz greckokatolicki d. prawosławny 1 poł. XIX w.	przy drodze powiatowej Czułczyce – Okszów w sąsiedztwie Szkoły Podstawowej w Czułczycach.
7	Czułczyce	Cmentarz prawosławny 2 poł. XIX w.	w odległości ok. 400 m na wschód od szosy Czułczyce – Okszów w niedalekim sąsiedztwie Kościoła parafialnego w Czułczycach
8	Czułczyce-Kolonia	Cmentarz wojenny z I wojny światowej XX w. (1915-1918)	po stronie zachodniej szosy Chełm-Włodawa w miejscowości Czułczyce Kolonia
9	Czułczyce Małe	Cmentarz ewangelicki 1 poł. XIX w.	Ok. 750 m na wschód od szosy Chełm-Włodawa we wsi Czułczyce Małe
10	Sawin ul. Klitne	Cmentarz wojenny (powstańczy) oraz mogiły współczesne XIXw. (1864)	w lesie około 600 mb na wschód od szosy Chełm-Włodawa
11	Krobonosz Kolonia	Zbiorowa mogiła wojenna (ofiary pacyfikacji wsi) XX w. (1942)	po zachodniej stronie szosy Staw-Pniówno
12	Łowcza	Cmentarz wojenny z I wojny światowej XX w. (1915)	po zachodniej stronie szosy Chełm-Włodawa w odległości

			około 50 mb
13	Łukówek	Cmentarz prawosławny (przycerkiewny) 2 poł. XIX w.	po zachodniej stronie drogi gminnej Łukówek-Ruda Wieś
14	Łukówek	Mogiła żołnierza gen. Włosowa 1944 r. (XX w.)	W lesie ok.100 mb na południe od szosy Łukówek-Uhrusk
15	Łukówek	Mogiła żydowska z 1940 r. (XX w.)	W lesie na południe od szosy Łukówek-Uhrusk
16	Łukówek	Cmentarz prawosławny 2 poł. XIX w.	po stronie północnej szosy Łukówek-Uhrusk w sąsiedztwie kaplicy.
17	Malinówka	Cmentarz ewangelicki 2 poł. XIX w.	po zachodniej stronie szosy Chełm-Włodawa w odległości około 250mb, w sąsiedztwie składowiska odpadów
18	Petryłów	Cmentarz wojenny z I wojny światowej (1915)	na północ od drogi powiatowej Borowa-Aleksandrówka około 200mb w sąsiedztwie kopalni piasku
19	Sawin	Cmentarz żydowski XVIII w.	w lesie na północ od drogi powiatowej Sawin-Chutcze w odległości 50mb, w sąsiedztwie strzelnicy
20	Sawin	Cmentarz rzymsko-katolicki (dawniej także prawosławny) 1 poł. XIX w.	w Sawinie w trójkącie wyznaczonym przez: drogę wojewódzką Chełm-Włodawa, ul.I Korpusu Pancernego i ulicę Wygon
21	Serniawy-Kolonia	Cmentarz ewangelicki 2 poł. XIX w.	za lasem po zachodniej stronie drogi powiatowej Chutcze-Wojciechów

7.2.4. Miejsca pamięci narodowej

Lp.	Miejsce położenia	Nazwa zabytku	Lokalizacja
1	Sawin	„Kamień powstańców” kamień ku czci powstańców 1863 r.	w lesie na północ od ulicy Zastawie w Sawinie i na zachód od drogi wojewódzkiej Włodawa-Chełm
2	Sawin	Mogiły żołnierzy WP poległych w czasie kampanii wrześniowej 1939r.: Mogiła 1 – por. Żołądkowicz Władysław, pchor. Natolski Edward, Mogiła 2 – pchor. Bim Jan	na cmentarzu rzymskokatolickim w Sawinie

7.2.5. Stanowiska archeologiczne

Lp	Miejscowość	obręb	AZP	Nr stanowiska na obszarze
1.	Aleksandrówka	Aleksandrówka Kolonia	75-88	33
2.	Aleksandrówka	Aleksandrówka Kolonia	75-88	34
3.	Aleksandrówka	Aleksandrówka Kolonia	75-88	39
4.	Aleksandrówka	Aleksandrówka Kolonia	75-88	40
5.	Aleksandrówka	Aleksandrówka Kolonia	75-88	41
6.	Aleksandrówka	Aleksandrówka Kolonia	75-89	49
7.	Aleksandrówka	Aleksandrówka Kolonia	75-89	50
8.	Aleksandrówka	Aleksandrówka Kolonia	75-89	93
9.	Aleksandrówka	Aleksandrówka Kolonia	75-89	94
10.	Aleksandrówka	Aleksandrówka Kolonia	75-89	95
11.	Aleksandrówka	Aleksandrówka Kolonia	75-89	96
12.	Aleksandrówka	Aleksandrówka Kolonia	75-89	97
13.	Aleksandrówka	Aleksandrówka Kolonia	75-89	98
14.	Bachus	Bachus	76-89	11
15.	Bachus	Bachus	76-89	36
16.	Bachus	Bachus	76-89	39
17.	Bachus	Bachus	76-89	40
18.	Bachus	Gliny	75-89	39
19.	Bachus	Gliny	75-89	40
20.	Bachus	Gliny	75-89	41
21.	Bukowa Mała	Bukowa Mała	76-90	5
22.	Bukowa Mała	Bukowa Mała	76-90	6
23.	Bukowa Mała	Bukowa Mała	76-90	23
24.	Bukowa Mała	Bukowa Mała Kolonia	76-90	16
25.	Bukowa Mała	Bukowa Mała Kolonia	76-90	17
26.	Bukowa Mała	Bukowa Mała Kolonia	76-90	18
27.	Bukowa Mała	Bukowa Mała Kolonia	76-90	19
28.	Bukowa Mała	Bukowa Mała Kolonia	76-90	20
29.	Bukowa Mała	Bukowa Mała Kolonia	76-90	21
30.	Bukowa Mała	Bukowa Mała Kolonia	76-90	22
31.	Bukowa Mała	Bukowa Mała Kolonia	76-90	24
32.	Bukowa Mała	Bukowa Mała Kolonia	76-90	25
33.	Bukowa Mała	Bukowa Mała Kolonia	76-90	26
34.	Bukowa Mała	Bukowa Mała Kolonia	76-90	27
35.	Bukowa Mała	Bukowa Mała Kolonia	76-90	35
36.	Bukowa Mała	Bukowa Mała Kolonia	76-90	36
37.	Bukowa Mała	Bukowa Mała Kolonia	76-90	37
38.	Bukowa Mała	Bukowa Mała Kolonia	77-90	102
39.	Bukowa Wielka	Bukowa Wielka cz. I	76-90	1
40.	Bukowa Wielka	Bukowa Wielka cz. I	76-90	2
41.	Bukowa Wielka	Bukowa Wielka cz. I	76-90	10
42.	Bukowa Wielka	Bukowa Wielka cz. I	76-90	11

43.	Bukowa Wielka	Bukowa Wielka cz. I	76-90	12
44.	Bukowa Wielka	Bukowa Wielka cz. I	76-90	13
45.	Bukowa Wielka	Bukowa Wielka cz. I	76-90	14
46.	Bukowa Wielka	Bukowa Wielka cz. I	76-90	15
47.	Bukowa Wielka	Bukowa Wielka cz. I	76-90	34
48.	Bukowa Wielka	Bukowa Wielka cz. I	76-90	38
49.	Bukowa Wielka	Bukowa Wielka cz. I	76-90	39
50.	Bukowa Wielka	Bukowa Wielka cz. I	76-90	40
51.	Bukowa Wielka	Bukowa Wielka cz. I	76-90	41
52.	Bukowa Wielka	Bukowa Wielka cz. I	76-90	42
53.	Bukowa Wielka	Bukowa Wielka cz. I	76-90	43
54.	Bukowa Wielka	Bukowa Wielka cz. I	76-90	44
55.	Bukowa Wielka	Bukowa Wielka cz. II	76-90	8
56.	Bukowa Wielka	Bukowa Wielka cz. II	76-90	32
57.	Bukowa Wielka	Bukowa Wielka cz. II	76-90	45
58.	Bukowa Wielka	Bukowa Wielka cz. II	76-90	46
59.	Bukowa Wielka	Bukowa Wielka cz. II	76-90	47
60.	Bukowa Wielka	Bukowa Wielka cz. II	76-90	49
61.	Bukowa Wielka	Bukowa Wielka cz. II	76-90	50
62.	Bukowa Wielka	Bukowa Wielka cz. II	76-90	51
63.	Bukowa Wielka	Bukowa Wielka cz.II Nieborowa	75-90	36
64.	Bukowa Wielka	Bukowa Wielka cz.II Nieborowa	75-90	37
65.	Chutcze	Chutcze	76-89	2
66.	Chutcze	Chutcze	76-89	13
67.	Chutcze	Chutcze	76-89	14
68.	Chutcze	Chutcze	76-89	15
69.	Chutcze	Chutcze	76-89	16
70.	Chutcze	Chutcze	76-89	17
71.	Chutcze	Chutcze	76-89	18
72.	Chutcze	Chutcze	76-89	19
73.	Chutcze	Chutcze	76-89	20
74.	Chutcze	Chutcze	76-89	21
75.	Chutcze	Chutcze	76-89	22
76.	Chutcze	Chutcze	76-89	23
77.	Chutcze	Chutcze	76-89	24
78.	Chutcze	Chutcze	76-89	25
79.	Chutcze	Chutcze	76-89	26
80.	Chutcze	Chutcze	76-89	27
81.	Chutcze	Chutcze	76-89	28
82.	Chutcze	Chutcze	76-89	29
83.	Chutcze	Chutcze	76-89	30
84.	Chutcze	Chutcze	76-89	31
85.	Chutcze	Chutcze	76-89	32
86.	Chutcze	Chutcze	76-89	33
87.	Chutcze	Chutcze	76-89	34
88.	Chutcze	Chutcze	76-89	35
89.	Chutcze	Chutcze	76-89	41

90.	Chutcze	Chutcze	76 - 89	42
91.	Chutcze	Chutcze	76 - 89	43
92.	Chutcze	Chutcze	76 - 89	44
93.	Chutcze	Chutcze	76 - 89	45
94.	Chutcze	Chutcze	76 - 89	46
95.	Chutcze	Chutcze	76 - 89	47
96.	Chutcze	Chutcze	76 - 89	48
97.	Chutcze	Chutcze	76 - 89	49
98.	Chutcze	Chutcze	76 - 89	50
99.	Chutcze	Chutcze	76 - 89	51
100.	Chutcze	Chutcze	76 - 89	52
101.	Chutcze	Chutcze	76 - 89	53
102.	Czułczyce	Czułczyce	77 - 90	67
103.	Czułczyce	Czułczyce	77 - 90	68
104.	Czułczyce	Czułczyce	77 - 90	69
105.	Czułczyce	Czułczyce	77 - 90	70
106.	Czułczyce	Czułczyce	77 - 90	71
107.	Czułczyce	Czułczyce	77 - 90	72
108.	Czułczyce	Czułczyce	77 - 90	73
109.	Czułczyce	Czułczyce	77 - 90	74
110.	Czułczyce	Czułczyce	77 - 90	75
111.	Czułczyce	Czułczyce	77 - 90	77
112.	Czułczyce	Czułczyce	77 - 90	78
113.	Czułczyce	Czułczyce	77 - 90	100
114.	Czułczyce	Czułczyce	77 - 90	101
115.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	3
116.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	4
117.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	5
118.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	6
119.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	7
120.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	8
121.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	9
122.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	10
123.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	11
124.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	12
125.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	13
126.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	14
127.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	15
128.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	16
129.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	17
130.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	18
131.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	19
132.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	20
133.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	21
134.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	22
135.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	23
136.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	24

137.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	25
138.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	26
139.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	193
140.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	194
141.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	195
142.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	229
143.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	239
144.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	340
145.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	341
146.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	342
147.	Czułczyce	Czułczyce	78 - 90	343
148.	Czułczyce-Kolonia	Czułczyce-Kolonia	78 - 89	10
149.	Czułczyce-Kolonia	Czułczyce-Kolonia	78 - 89	122
150.	Czułczyce-Kolonia	Czułczyce-Kolonia	78 - 89	123
151.	Czułczyce-Kolonia	Czułczyce-Kolonia	78 - 89	124
152.	Czułczyce-Kolonia	Czułczyce-Kolonia	78 - 89	125
153.	Czułczyce-Kolonia	Czułczyce-Kolonia	79 - 90	27
154.	Czułczyce-Kolonia	Czułczyce-Kolonia	79 - 90	28
155.	Czułczyce-Kolonia	Czułczyce-Kolonia	79 - 90	230
156.	Czułczyce-Kolonia	Czułczyce-Kolonia	79 - 90	231
157.	Czułczyce-Kolonia	Czułczyce-Kolonia	79 - 90	232
158.	Czułczyce-Kolonia	Czułczyce-Kolonia	79 - 90	233
159.	Czułczyce-Kolonia	Czułczyce-Kolonia	79 - 90	234
160.	Czułczyce-Kolonia	Czułczyce-Kolonia	79 - 90	235
161.	Czułczyce Małe	Czułczyce Małe	78 - 89	121
162.	Jagodne	Jagodne	78 - 89	22
163.	Jagodne	Jagodne	78 - 89	23
164.	Jagodne	Jagodne	78 - 89	24
165.	Jagodne	Jagodne	78 - 89	136
166.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	29
167.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	30
168.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	31
169.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	32
170.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	198
171.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	199
172.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	200
173.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	201
174.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	202
175.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	203
176.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	204
177.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	205
178.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	206
179.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	207
180.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	208
181.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	209
182.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	210
183.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	211

184.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	212
185.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	213
186.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	214
187.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	215
188.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	216
189.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	217
190.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	218
191.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	219
192.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	220
193.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	221
194.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	222
195.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	223
196.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	224
197.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	225
198.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	226
199.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	227
200.	Jagodne	Jagodne Kol.	78 - 90	228
201.	Krobonosz	Krobonosz	77 - 89	45
202.	Krobonosz	Krobonosz	77 - 89	46
203.	Krobonosz	Krobonosz	77 - 89	68
204.	Krobonosz	Krobonosz	77 - 89	69
205.	Krobonosz	Krobonosz	77 - 89	111
206.	Krobonosz	Krobonosz	77 - 89	112
207.	Krobonosz	Krobonosz	77 - 89	113
208.	Krobonosz	Krobonosz	77 - 89	114
209.	Krobonosz	Krobonosz	77 - 89	115
210.	Krobonosz	Krobonosz	77 - 89	116
211.	Krobonosz	Krobonosz	77 - 89	117
212.	Krobonosz	Krobonosz	77 - 89	118
213.	Krobonosz	Krobonosz	77 - 89	119
214.	Krobonosz	Krobonosz	77 - 89	120
215.	Krobonosz-Kol.	Krobonosz-Kolonia	77 - 89	70
216.	Łowcza	Łowcza	75 - 90	1
217.	Łowcza	Łowcza	75 - 90	18
218.	Łowcza	Łowcza	75 - 90	19
219.	Łowcza	Łowcza	75 - 90	20
220.	Łowcza	Łowcza	75 - 90	32
221.	Łowcza	Łowcza	75 - 90	33
222.	Łowcza	Łowcza	76 - 89	12
223.	Łowcza	Łowcza	76 - 90	7
224.	Łowcza	Łowcza	75 - 90	2
225.	Łowcza	Łowcza	75 - 90	21
226.	Łowcza	Łowcza	75 - 90	22
227.	Łowcza	Łowcza	75 - 90	23
228.	Łowcza	Łowcza	75 - 90	24
229.	Łowcza	Łowcza	75 - 90	25
230.	Łukówek	Łukówek	77 - 90	103

231.	Łukówek	Łukówek	77 - 90	104
232.	Łukówek	Łukówek	77 - 91	212
233.	Łukówek	Łukówek	77 - 91	213
234.	Łukówek	Łukówek	77 - 91	214
235.	Łukówek	Łukówek	77 - 91	215
236.	Łukówek	Łukówek	77 - 91	216
237.	Łukówek	Łukówek	77 - 91	217
238.	Łukówek	Łukówek Górny	76 - 91	67
239.	Łukówek	Łukówek Górny	76 - 91	68
240.	Łukówek	Łukówek Górny	76 - 91	48
241.	Łukówek	Łukówek Górny	76 - 91	59
242.	Łukówek	Łukówek Górny	76 - 91	61
243.	Łukówek	Łukówek Górny	76 - 91	62
244.	Łukówek	Łukówek Górny	76 - 91	63
245.	Łukówek	Łukówek Górny	76 - 91	64
246.	Łukówek	Łukówek Kol.	76 - 91	60
247.	Malinówka	Malinówka	76 - 89	3
248.	Malinówka	Malinówka	76 - 89	4
249.	Malinówka	Malinówka	76 - 89	5
250.	Malinówka	Malinówka	76 - 89	6
251.	Malinówka	Malinówka	76 - 89	7
252.	Malinówka	Malinówka	76 - 89	8
253.	Malinówka	Malinówka	76 - 89	9
254.	Malinówka	Malinówka	76 - 89	10
255.	Malinówka	Malinówka	76 - 89	37
256.	Malinówka	Malinówka	76 - 89	38
257.	Malinówka	Malinówka	76 - 90	9
258.	Malinówka	Malinówka	76 - 90	10
259.	Petryłów	Petryłów	75 - 89	1
260.	Petryłów	Petryłów	75 - 89	19
261.	Petryłów	Petryłów	75 - 89	20
262.	Petryłów	Petryłów	75 - 89	25
263.	Petryłów	Petryłów	75 - 89	26
264.	Petryłów	Petryłów	75 - 89	27
265.	Petryłów	Petryłów	75 - 89	30
266.	Petryłów	Petryłów	75 - 89	31
267.	Petryłów	Petryłów	75 - 89	34
268.	Petryłów	Petryłów	75 - 89	35
269.	Petryłów	Petryłów	75 - 89	36
270.	Petryłów	Petryłów	75 - 89	37
271.	Petryłów	Petryłów	75 - 89	38
272.	Petryłów	Petryłów	75 - 89	100
273.	Podpakule	Podpakule	75 - 90	26
274.	Podpakule	Podpakule	75 - 90	27
275.	Podpakule	Podpakule	75 - 90	28
276.	Podpakule	Podpakule	75 - 90	29
277.	Przysiółek	Przysiółek	78 - 90	236

278.	Przysiółek	Przysiółek	78 - 90	237
279.	Przysiółek	Przysiółek	78 - 90	238
280.	Radzanów	Radzanów	76 - 90	3
281.	Radzanów	Radzanów	76 - 90	4
282.	Radzanów	Radzanów	76 - 90	28
283.	Radzanów	Radzanów	76 - 90	29
284.	Radzanów	Radzanów	76 - 90	30
285.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 89	38
286.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 89	39
287.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 89	40
288.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 89	41
289.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	2
290.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	3
291.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	4
292.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	5
293.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	6
294.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	7
295.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	8
296.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	34
297.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	35
298.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	37
299.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	38
300.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	39
301.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	40
302.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	41
303.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	42
304.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	43
305.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	44
306.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	45
307.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	46
308.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	47
309.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	48
310.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	49
311.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	50
312.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	51
313.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	52
314.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	53
315.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	54
316.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	55
317.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	56
318.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	57
319.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	58
320.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	59
321.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	60
322.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	61
323.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	62
324.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	63

325.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	64
326.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	65
327.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	66
328.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	79
329.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	80
330.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	81
331.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	82
332.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	83
333.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	84
334.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	85
335.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	86
336.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	87
337.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	88
338.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	89
339.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	90
340.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	91
341.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	92
342.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	93
343.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	94
344.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	95
345.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	96
346.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	97
347.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	98
348.	Sajczyce	Sajczyce	77 - 90	99
349.	Sawin	Sawin	76 - 89	1
350.	Sawin	Sawin	76 - 89	54
351.	Sawin	Sawin	77 - 89	1
352.	Sawin	Sawin	77 - 89	2
353.	Sawin	Sawin	77 - 89	3
354.	Sawin	Sawin	77 - 89	4
355.	Sawin	Sawin	77 - 89	5
356.	Sawin	Sawin	77 - 89	6
357.	Sawin	Sawin	77 - 89	7
358.	Sawin	Sawin	77 - 89	8
359.	Sawin	Sawin	77 - 89	9
360.	Sawin	Sawin	77 - 89	10
361.	Sawin	Sawin	77 - 89	11
362.	Sawin	Sawin	77 - 89	14
363.	Sawin	Sawin	77 - 89	15
364.	Sawin	Sawin	77 - 89	16
365.	Sawin	Sawin	77 - 89	17
366.	Sawin	Sawin	77 - 89	18
367.	Sawin	Sawin	77 - 89	19
368.	Sawin	Sawin	77 - 89	20
369.	Sawin	Sawin	77 - 89	21
370.	Sawin	Sawin	77 - 89	22
371.	Sawin	Sawin	77 - 89	23

372.	Sawin	Sawin	77 - 89	24
373.	Sawin	Sawin	77 - 89	25
374.	Sawin	Sawin	77 - 89	26
375.	Sawin	Sawin	77 - 89	27
376.	Sawin	Sawin	77 - 89	28
377.	Sawin	Sawin	77 - 89	29
378.	Sawin	Sawin	77 - 89	30
379.	Sawin	Sawin	77 - 89	31
380.	Sawin	Sawin	77 - 89	32
381.	Sawin	Sawin	77 - 89	33
382.	Sawin	Sawin	77 - 89	34
383.	Sawin	Sawin	77 - 89	35
384.	Sawin	Sawin	77 - 89	36
385.	Sawin	Sawin	77 - 89	37
386.	Sawin	Sawin	77 - 89	42
387.	Sawin	Sawin	77 - 89	43
388.	Sawin	Sawin	77 - 89	44
389.	Sawin	Sawin	77 - 89	47
390.	Sawin	Sawin	77 - 89	74
391.	Sawin	Sawin	77 - 89	75
392.	Sawin	Sawin	77 - 89	76
393.	Sawin	Sawin	77 - 89	77
394.	Sawin	Sawin	77 - 89	78
395.	Sawin	Sawin	77 - 89	79
396.	Sawin	Sawin	77 - 89	80
397.	Sawin	Sawin	77 - 89	81
398.	Sawin	Sawin	77 - 89	82
399.	Sawin	Sawin	77 - 89	83
400.	Sawin	Sawin	77 - 90	12
401.	Sawin	Sawin	77 - 90	13
402.	Sawin	Sawin	77 - 90	14
403.	Sawin	Sawin	77 - 90	15
404.	Sawin	Sawin	77 - 90	16
405.	Sawin	Sawin	77 - 90	17
406.	Sawin	Sawin	77 - 90	18
407.	Sawin	Sawin	77 - 90	19
408.	Sawin	Sawin	77 - 90	20
409.	Sawin	Sawin	77 - 90	21
410.	Sawin	Sawin	77 - 90	22
411.	Sawin	Sawin	77 - 90	23
412.	Sawin	Sawin	77 - 90	24
413.	Sawin	Sawin	77 - 90	25
414.	Sawin	Sawin	77 - 90	26
415.	Sawin	Sawin	77 - 90	27
416.	Sawin	Sawin	77 - 90	28
417.	Sawin	Sawin	77 - 90	29
418.	Sawin	Sawin	77 - 90	30

419.	Sawin	Sawin	77 - 90	31
420.	Sawin	Sawin	77 - 90	32
421.	Sawin	Sawin	77 - 90	33
422.	Sawin	Sawin	77 - 90	36
423.	Sawin	Sawin	77 - 90	157
424.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	21
425.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	22
426.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	24
427.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	45
428.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	46
429.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	47
430.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	48
431.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	51
432.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	55
433.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	56
434.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	57
435.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	58
436.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	59
437.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	60
438.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	61
439.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	62
440.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	63
441.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	64
442.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	65
443.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	66
444.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	67
445.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	68
446.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	69
447.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	70
448.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	71
449.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	72
450.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	73
451.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	74
452.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	75
453.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	76
454.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	77
455.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	78
456.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	79
457.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	80
458.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	81
459.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	82
460.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	83
461.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	84
462.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	85
463.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	86
464.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	87
465.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	88

466.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	89
467.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	90
468.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	91
469.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	92
470.	Serniawy	Serniawy	75 - 89	101
471.	Serniawy-Kolonia	Serniawy-Kolonia	75 - 89	42
472.	Serniawy-Kolonia	Serniawy-Kolonia	75 - 89	43
473.	Serniawy-Kolonia	Serniawy-Kolonia	75 - 89	44
474.	Serniawy-Kolonia	Serniawy-Kolonia	75 - 89	45
475.	Serniawy-Kolonia	Serniawy-Kolonia	75 - 89	102
476.	Serniawy-Kolonia	Serniawy-Kolonia	75 - 89	103
477.	Średni Łan	Średni Łan	76 - 90	31
478.	Średni Łan	Średni Łan	76 - 90	33
479.	Tomaszówka	Tomaszówka	75 - 90	30
480.	Tomaszówka	Tomaszówka	75 - 90	31
481.	Tomaszówka	Tomaszówka	75 - 90	34
482.	Tomaszówka	Borowa	75 - 90	3
483.	Wólka Petryłowska	Wólka Petryłowska	75 - 89	17
484.	Wólka Petryłowska	Wólka Petryłowska	75 - 89	18
485.	Wólka Petryłowska	Wólka Petryłowska	75 - 89	23
486.	Wólka Petryłowska	Wólka Petryłowska	75 - 89	28
487.	Wólka Petryłowska	Wólka Petryłowska	75 - 89	29
488.	Wólka Petryłowska	Wólka Petryłowska	75 - 89	32
489.	Wólka Petryłowska	Wólka Petryłowska	75 - 89	33
490.	Wólka Petryłowska	Wólka Petryłowska	75 - 89	99

7.3. Zabytki nieruchome znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków

7.3.1. Zabytki architektury i budownictwa, kapliczki i krzyże

Lp.	Miejsce położenia	Nazwa zabytku	Lokalizacja
1	Bachus 25	SZKOŁA drewniana ob. Dom Myśliwski	Dz.nr 112 – Koło Łowieckie nr 94 „Żak” przy AR w Lublinie
2	Bachus 1	DOM mieszkalny drewniany l. 30 XX w.	Dz.nr 3 - prywatna
3	Bukowa Mała 103, 105 (d.21)	ZAGRODA – 2 domy drewniane l. 20 XX w.	Dz.nr 127- prywatna
4	Średni Łan	KAPLICZKA drewniana pocz. XX w.	143/1 - Obok kościoła
5	Bukowa Wielka cz. I 19b	DOM drewniany l. 30 XX w.	Dz.nr 471/1 i 471/2 – prywatna
6	Bukowa Wielka cz. I 28a	DOM drewniany l. 30 XX w.	Dz.nr 498 –prywatna
7	Chutcze 78	Zagroda – dom drewniany l. 20 XX w.	Dz.nr 171 - prywatna
8	Chutcze 57	Dom drewniany ok. 1910 r.	Dz.nr 180 - prywatna
9	Chutcze106	Dom drewniany l. 30 XX w.	Dz.nr 257 - prywatna
10	Przysiółek 12	Plebania drewniana ob. dom zakonny 1910 r.	Dz.nr 37 – Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Rocha w Czułczycach
11	Przysiółek 12	Kapliczka św. Jana Nepomucena,	Dz.nr 37 -na cmentarzu w Przysiółku

		drewniana XVIII w.	
12	Sajczyce 21	DOM drewniany z przed 1910 r.	Dz.nr 208/2 - prywatna
13	Sajczyce 34	DOM drewniany z przed 1910 r.	Dz.nr 99 - prywatna
14	Sajczyce 18b	DOM drewniany z przed 1910 r.	Dz.nr 114 - prywatna
15	Krobonosz-Kolonia 33	ZAGRODA dom drewniany z przed 1918 r.	Dz.nr 72 - prywatna
16	Łowcza	Krzyż drewniany 1944 r.	Dz.nr 64 - prywatna
17	Łowcza 6A	Dom drewniany pocz. Xx w.	Dz.nr 86 - prywatna
18	Łowcza-Kolonia 32	PIWNICA DWORSKA murowana XIX/XX w.	Dz.nr 59 - prywatna
19	Łowcza-Kolonia 30	RUINA MŁYNA murowana XIX w.	Dz.nr 58 - prywatna
20	Łukówek 106	KRZYŻ drewniany z przed 1939 r.	Dz.nr 740 - Gmina Sawin
21	Łukówek 67	ZAGRODA: dom drewniany, l.20 XX w. obora drewniana, l.20 XX w.	Dz.nr 236 - prywatna
22	Łukówek 71	ZAGRODA - dom drewniany ok. 1934 r.	Dz.nr 244 - prywatna
23	Łukówek 76a	DOM drewniany l.20 XX w.	Dz.nr 377 - prywatna
24	Łukówek 124	DOM drewniany l.30 XX w.	Dz.nr 821 prywatna
25	Łukówek	SZKOŁA drewniana ob. dom mieszkalny l.30 XX w.	Dz.nr 221/4 - prywatna
26	Łukówek 36	ZAGRODA - dom drewniany l.20 XX w.	Dz.nr 332 - prywatna
27	Łukówek 10	DOM drewniany ok. 1920 r.	Dz.nr 318 - prywatna
28	Łukówek 27	DOM drewniany ok. 1870 r.	Dz.nr 164 - prywatna
29	Łukówek 39	DOM drewniany ok. 1924 r.	Dz.nr 177 - prywatna
30	Łukówek 51	DOM drewniany ok. 1928 r.	Dz.nr 189 - prywatna
31	Petryłów 43	DOM drewniany l.30 XX w.	Dz.nr 126 - prywatna
32	Petryłów 8	ZAGRODA - dom drewniany ok. 1934 r.	Dz.nr 72 - prywatna
33	Petryłów 14	DOM drewniany z przed 1920 r.	Dz.nr 129 - prywatna
34	Sawin ul. Rynek 18A	POPÓWKA ob. sklepy, usługi, biura (koniec XIX w.)	Dz.nr 161/10 i 161/13 - Gmina Sawin
35	Sawin ul. Brzeska 14	ZESPÓŁ SZKOLNY: szkoła murowana 2 poł. XIX w.	Dz.nr 395 - Zespół Szkół w Sawinie
36	Sawin ul. Rynek 1	BIBLIOTEKA ob. dom mieszkalny nie użytkowany l.30 XX w.	Dz.nr 370/2 - prywatna
37	Sawin ul. Brzeska 1	DOM drewniano-murowany l.30 XX w.	Dz. 342/2 - prywatna
38	Sawin ul. Brzeska 9	DOM drewniany ok. 1920 r	Dz.nr 345 - prywatna
39	Sawin ul. Brzeska 13	DOM drewniany ok. 1920 r	Dz.nr 347- prywatna
40	Sawin ul. Brzeska 37	DOM drewniany 1917 r	Dz.nr 362 - prywatna
41	Sawin ul. Brzeska 38	DOM drewniany l.30 XX w.	Dz.nr 413/1- prywatna
42	Sawin ul. Chełmska 13	DOM drewniany ok. 1940 r.	Dz. nr 795 - prywatna
43	Sawin ul. Chutecka 14A	DOM drewniany l.20 XX w.	Dz. nr153/1 - prywatna
44	Sawin ul. Chutecka 15	DOM drewniany l.30 XX w.	Dz.nr 481- prywatna

45	Sawin ul. Chutecka 18	ZAGRODA: dom drewniany l.20 XX w. spichlerz drewniany ok. 1942 r.	Dz.149/4 – prywatna
46	Sawin ul. Chutecka 40	DOM drewniany l.20 XX w.	dz.nr 126/1 – prywatna
47	Sawin ul. Chutecka 49b	DOM drewniany przed 1927 r.	dz.nr 1748 – prywatna
48	Sawin ul. Kościelna 32	DOM drewniany l.20 XX w.	Dz.nr 581 – prywatna
49	Sawin ul. Koziogórska 5	DOM drewniany k. XIX w.	Dz. nr 704- prywatna
50	Sawin ul. Kościelna 6a	MŁYN murowany ok. 1926 r.	Dz.nr 559/1 – prywatna
51	Sawin ul. Chełmska 4	MŁYN murowany k. XIX w. przebudowany w 1925 r.	Dz.nr 526 – prywatna
52	Sawin ul. Rynek 4A i 4B	DOM drewniany przed 1939r.	Dz.nr 376 – prywatna
53	Sawin ul. Rynek 7	DOM murowany l.30 XX w	Dz.379 – prywatna
54	Malinówka 20	SZKOŁA ob. dom mieszkalny l.30 XX w.	Dz.nr 115/2 - prywatna
55	Radzanów 61	KRZYŻ drewniany 1944 r.	Dz.nr 246 – prywatna
56	Sajczyce 58	ZAGRODA: dom drewniany z 1938 r. żuraw drewniany przez 1918 r.	Dz.nr 172/2 – prywatna
57	Sawin ul. Koziogórska 24	DOM drewniany l.20 XX w. (wyremontowany 2010 r.)	Dz. nr 642/2- prywatna
58	Petryłów 80	DOM drewniany lok. 1934 r.	Dz.nr 3/3 – RSP Petryłów

7.3.2. Miejsca pamięci narodowej

Lp	Miejscowość	Rodzaj obiektu	Czego dotyczy upamiętnienie	Czas powstania	lokalizacja
1	Sawin	Pomnik - czołg	Spółceństwu Ziemi Chełmskiej za pomoc i współudział w przygotowaniu do walki z hitlerowskim faszyzmem jednostek bojowych Pierwszego Drezdeńskiego Korpusu Pancernego Wojska Polskiego w dniu 02.09.1987r ufundowali Kombatanci Korpusu. Upamiętniony został również płk.dypl. Franciszek Fiutek – kontynuator bojowych tradycji I Korpusu Pancernego W.P.	1987r	Teren parku Dz. nr 367
2	Sawin	tablica	Upamiętnienie 50-rocznicy złożenia w 1945 roku przysięgi żołnierskiej 1-szej Brygady Piechoty	1994	W kościele parafialnym. Dz. nr 394

			Zmotoryzowanej, 2-giej i 3-ciej Brygady Pancernej i innych oddziałów 1-go Korpusu Pancernego Wojska Polskiego w czasie mszy polowej celebrowanej przez Ks.płk. Stanisława Warchałowskiego		
3	Sawin	Pomnik (kapliczka)	Hołd i pamięć żołnierzom 1 brygady 1 Korpusu Pancernego, którzy z ziemianek w lesie „Podchylinie” w lutym 1945 r. wyruszyli na front. Kapliczkę ufundował żołnierz frontowy Bolesław Głąb w 50 rocznicę wydarzenia.	1995	W lesie „Smoluchy” ok. 2000 mb na północ od ul. Podchylinie. Dz. nr 2194
4	Sawin	Pomnik	upamiętnienie 55 rocznicy powołania Armii Krajowej. Patriotom Polskim walczącym w II wojnie światowej	1997	Teren parku. Dz. nr 367
5	Sawin	Pomnik (kapliczka)	Upamiętnienie miejsca formowania 2 i 3 brygady pancernej 1 Drezdeńskiego Korpusu Pancernego WP oddaje hołd poległym 296 żołnierzom walczącym z niemieckim okupantem na szlaku bojowym w kwietniu i maju 1945 roku.	2000r	Ok.150 m na południe od ul. Podgrabowej. Działka nr 2150.
6	Sawin	tablica	Pamięci bohaterskim żołnierzom I Drezdeńskiego Korpusu Pancernego WP z Ziemi Chełmskiej poległym w walce z Niemcami w operacji budziszynsko-praskiej, kwiecień – maj 1945r. Tablica upamiętnia 82 nazwiska poległych żołnierzy.	2000r	W dzwonnicy. Dz. nr 394
7	Czułczyce	tablica	Upamiętnienie poległych żołnierzy z oddziału partyzanckiego Armii Krajowej Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość mjr Fali, którzy 22.05.1945r w lasach Sajczyckich walczyli z NKWD i UB o wolną i suwerenną Polskę	2001	W kościele. Dz. nr 394
8	Sawin	Obelisk (kamień z tabliczką)	Upamiętnienie żołnierzy 1 brygady zmotoryzowanej 1 Korpusu Pancernego, którzy	2002	Po północnej stronie ulicy Podchylinie

			zostali rozstrzelani wyrokiem sądu polowego w dniu 22.12.1944r. Byli to: plut.podch.Lucjan Plender s.Jana ur.29.05.1920r Łńcut kapr.Mieczysław Łodej s.Antoniego ur.26.06.1925r Radowicze pow.Kowel st.strzelec Zbigniew Mikołajewski s.Leonarda ur.24.05.1924r Częstochowa		(przy drodze). Działka nr 2200
9	Sawin	Obelisk (kamień z tabliczką)	Upamiętnienie żołnierzy 1 brygady zmotoryzowanej 1 Korpusu Pancernego, którzy zostali rozstrzelani wyrokiem sądu polowego	2002	w lesie ok.200 m na południe od ulicy Podchylinie
10	Sawin	pomnik	Upamiętnienie poległych i pochowanych na terenie gminy Sawin żołnierzy powstania styczniowego	2003r	na cmentarzu rzymsko-katolickim. Dz. nr 288
11	Sawin	pomnik	Upamiętniający powstańców styczniowych bohaterów bitew w Bukowie Małej, pod Sawinem, w Malinówce w roku 1863. Fundatorem pomnika jest społeczeństwo Ziemi Chełmskiej	2004	Teren przy kościele. Dz. nr 393
12	Sawin	Obelisk (kamień z tablicą)	Upamiętnienie żołnierzy 33 i 41 Dywizji Piechoty Wojska Polskiego biorących udział 19 września 1939 r. w zwycięskiej bitwie pod Malinówka i Sawinem.	2009 r.	Skrzyżowanie ul. Wygon z ul. I Korpusu Pancernego. Dz.nr 290

8. Zestawienie celów priorytetowych i zadań do realizacji w zakresie opieki nad zabytkami

8.1. Aktualizacja i uzupełnienie bazy danych

- 8.1.1. Dokonanie przeglądu wszystkich obiektów w terenie w każdym sołectwie oraz weryfikacja i aktualizacja posiadanej ewidencji.
- 8.1.2. Uzupełnienie kart adresowych obiektów o uzyskane dane i dokumentację fotograficzną.

8.2. Określenie stanów własnościowych obiektów

- 8.2.1. Uaktualnienie stanów własnościowych (właścicieli lub użytkowników nieruchomości) na podstawie ewidencji prowadzonej przez Starostwo Powiatowe w Chełmie.

- 8.2.2. Uaktualnienie i uzupełnienie kart adresowych zabytków o ustalone aktualne dane własnościowe obiektów.

8.3. Określenie stanów technicznych obiektów

- 8.3.1. Ustalenie stanu technicznego obiektów.
8.3.2. Określenie niezbędnych prac remontowych obiektów, z wyłączeniem obiektów stanowiących własność osób fizycznych.

8.4. Bieżąca aktualizacja ewidencji obiektów zabytkowych na terenie Gminy Sawin

- 8.4.1. Wprowadzanie zmian dotyczących rozbiórek, modernizacji i remontów obiektów.
8.4.2. Wprowadzanie zmian dotyczących stosunków własnościowych.

8.5. Zasady opieki nad zabytkami

- 8.5.1. Informowanie właścicieli obiektów o ich zakwalifikowaniu jako obiekty zabytkowe oraz o wymogach w zakresie opieki nad nimi.
- 8.5.2. Zabytkom wpisanym do rejestru zabytków województwa lubelskiego, wojewódzkiej ewidencji zabytków i gminnej ewidencji zabytków zapewnia się ochronę prawną. We wszystkich działaniach planistycznych, projektowych i realizacyjnych obowiązuje bezwzględny priorytet wymagań konserwatorskich. Zasady kształtowania przestrzennego i prowadzenia wszelkich inwestycji winny być podporządkowane wnioskowi i decyzjom konserwatorskim. Dotyczy to również zmiany sposobu zagospodarowania terenu, zmiany sposobu użytkowania obiektów oraz wtórnych podziałów historycznych założeń. Wszelka działalność inwestycyjna prowadzona przy tych obiektach i w obszarze objętym ochroną konserwatorską, wymaga uzyskania zezwolenia Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Lublinie Oddział w Chełmie.
- 8.5.3. Opracowanie pt. „Sawin – Studium historyczno- ruralistyczne” wykonane przez Przedsiębiorstwo Państwowe Pracownie Konserwacji Zabytków Oddział w Lublinie Pracownia Dokumentacji Etnograficzno - Historyczne, Lublin 1989 r. proponuje ustanowienie następujących stref ochrony konserwatorskiej: strefa pośredniej ochrony konserwatorskiej „B”, strefa ochrony krajobrazu i ekspozycji „K i E”, strefa ochrony archeologicznej „A”. Do czasu ustanowienia wyżej wymienionych stref ustanawia się ochronę planistyczną.
- a) strefa pośredniej ochrony konserwatorskiej „B” – obejmuje historyczny układ urbanistyczny z rynkiem i wybiegającymi z niego ulicami, nowy rynek zlokalizowany na południe od centrum oraz cmentarze: rzymsko – katolicki i żydowski. Na obszarze objętym strefą „ B ” obowiązują następujące ustalenia:
- zakaz dalszej zabudowy płyty rynku oraz zmniejszenie kompleksu zieleni,
  - zachowanie starej zabudowy z cechami tradycyjnego budownictwa małomiasteczkowego w pierzei wschodniej i południowej rynku; w miarę potrzeb możliwość wymiany na nową zabudowę nawiązującą do tradycyjnej przez ustawienie szczytowe; najbardziej wskazane byłoby zachowanie budynków parterowych z mieszkalnym poddaszem dopuszcza się jednak wprowadzenie nowego budownictwa o dwóch kondygnacjach,

- w pierzei północnej do zachowania popówka, która po remoncie może pełnić funkcje usługowe (parter) i mieszkania (piętro); likwidacji natychmiastowej wymaga skład nawozów, opału i materiałów budowlanych -przeniesienie w inne, mniej eksponowane miejsce. Pierzeja północna jest najbardziej odpowiednia do stworzenia w rynku – centrum przestrzenno-administracyjnego osady,
  - pierzeja zachodnia zabudowana bezładnie wymaga opracowania kompleksowego programu użytkowania i zastosowania odpowiednich form architektonicznych. Wybór odpowiednich form architektonicznych winien być poprzedzony wnikliwą analizą zachowanego budownictwa historycznego,
  - w przypadku realizacji nowych obiektów w obrębie pierzei rynkowych, należy w ich parterach lokować funkcje handlowo – usługowe,
  - starannego uporządkowania i opracowania jednolitego programu przestrzennego wymagają kwartały zabudowy sąsiadujące z rynkiem - w szczególności blok zamknięty ulicami: Kościelna – Rynek – Brzeska – Przechodnia; dotyczy to w szczególności estetyki: elewacji i otoczenia, ogrodzeń, zieleni, rezygnacji z zabudowy gospodarczej i ewentualną zamianę ich na punkty handlowe czy usługowe dla rolnictwa,
  - odnośnie zabudowy wzdłuż starego układu drożnego należy:
    - zachować charakter i klimat uliczek przez utrzymanie bardziej interesujących przykładów dawnej zabudowy,
    - utrzymać luźną zabudowę odsunięta nieco od ulicy, poprzedzoną małymi ogródkami kwiatowymi,
    - nowa zabudowa winna nawiązywać do istniejących form tradycyjnych; wyklucza się dalszą budowę domów wznoszonych np. przy ulicy Wygon, z płaskimi lub kopertowymi dachami; należy przestrzegać stosowanie dachów dwuspadowych naczółkowych lub wielopołaciowych z wykorzystaniem poddasza do celów mieszkalnych
- Zespół kościelny** – zachowany w stanie pierwotnym podlega szczególnej ochronie. Zakaz wznoszenia nowych obiektów w obrębie kościoła wydzielonym przez mur. Wszystkie obiekty należy poddawać systematycznym remontom i zabiegom renowacyjnym. Ochronie podlega stary drzewostan, wszelkie wycinki i uzupełnienia ubytków należy konsultować z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
- Cmentarze** – odpowiednią opieką należy objąć cmentarz grzebalny rzymsko-katolicki przy ulicy I Korpusu Pancernego. Niezbędna jest naprawa i remont ogrodzenia. Poddać rewaloryzacji najstarsze nagrobki w środkowej części cmentarza. Cmentarz grzebalny żydowski położony przy granicy północno-zachodniej strefy pośredniej - należy podjąć niezbędne działania przez władze gminne, po uprzednim uzyskaniu środków finansowych z zewnątrz doprowadzając teren cmentarza do stanu odpowiadającemu zasadom ochrony nekropolii.
- b) strefa ochrony krajobrazu i ekspozycji „ K i E” - obszar objęty strefą znalazł się w obrębie strefy pośredniej ochrony konserwatorskiej i odnosi się do ochrony terenu otaczającego jedyny zabytkowy zespół sakralny. Dlatego też należy utrzymać niezabudowaną przestrzeń na północ od zespołu, a na południe od ulicy Brzeskiej.
- c) strefa ochrony archeologicznej „ A” - obszar objęty strefą to część terenu osady gdzie według przesłanek historycznych znajdował się zamek vis a vis istniejącego obiektu „Wrota polesia” (dawna restauracja) na południe od ulicy Kościelnej. Przeprowadzenie badań archeologicznych może dać nam przybliżony obraz budowli zwanej najpierw zamkiem, na miejscu, którego zbudowany był później

pałac biskupi. Teren ten należy pozostawić niezabudowany. Ewentualne poszerzenie ulicy Kościelnej przeprowadzić pod nadzorem archeologicznym.

8.5.4. Stanowiska archeologiczne zarejestrowane podczas badań archeologicznych przeprowadzonych metodą AZP na terenie Gminy Sawin. Orientacyjną lokalizację stanowisk oznaczono na rysunku planu. W przypadku natrafienia, podczas realizacji inwestycji, na ruchome zabytki archeologiczne w postaci ceramiki, kafli, szkła, przedmiotów krzemiennych, kości ludzkich lub zwierzęcych – inwestor zobowiązany jest do natychmiastowego powiadomienia o tym fakcie Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Lublinie Delegatura w Chełmie. Prace ziemne mogą być objęte nadzorem archeologicznym.

8.5.5. Obiekty objęte ewidencją prowadzoną przez Gminę - podlegają pośredniej ochronie konserwatorskiej. Dopuszcza się zmiany adaptacyjne obiektów po uprzednim uzgodnieniu z Lubelskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

9. Skierowanie wniosków o wpisanie niektórych wybranych obiektów do rejestru zabytków

Uwzględnienie wniosków sformułowanych w toku przeglądów obiektów i inwentaryzacji.

10. Podejmowanie działań w zakresie odnowy zabytków

10.1. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na odnowę zabytków będących własnością Gminy, tj.

- a) cmentarz wojenny z I wojny światowej w Bukowie Małej,
- b) cmentarz wojenny z I wojny światowej w Bukowie Wielkiej,
- c) cmentarz wojenny z I wojny światowej w Łowczy,
- d) cmentarz wojenny z I wojny światowej w Petryłowie,
- e) zbiorowa mogiła wojenna z 1942 r. we wsi Krobonosz-Kolonia
- f) mogiły (2) z okresu II wojny światowej we wsi Łukówek,
- g) cmentarz wojenny z I wojny światowej w Czuczycach-Kolonii,
- h) mogiły wojenne na cmentarzu w Sawinie

10.2. Informowanie innych właścicieli obiektów zabytkowych o możliwościach pozyskania środków na odnowę zabytków.

11. Określenie zasad udostępniania zabytków w celach turystycznych

11.1. Ustalenie z właścicielami wykazu obiektów udostępnianych w celach turystycznych

11.2. Oznakowanie obiektów udostępnianych w celach turystycznych

11.3. Umieszczenie na stronie internetowej Gminy Sawin informacji o obiektach, które są udostępnione do celów turystycznych.

12. Edukacja w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego

12.1. Włączenie tematyki ochrony zabytków i dóbr kultury do zajęć szkolnych w szkołach podstawowych i gimnazjach prowadzonych przez gminę Sawin.

- 12.2. Publikacja materiałów dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami w prasie lokalnej, na stronie internetowej Gminy Sawin oraz wszelkich opracowaniach w Gminnej Bibliotece Publicznej w Sawinie.

13. Postanowienia końcowe

- 13.1. Realizacja programu poddana będzie ocenie Rady Gminy Sawin po upływie dwóch lat od jego uchwalenia.
- 13.2. W sprawach nieuregulowanych w programie mają zastosowanie obowiązujące przepisy prawa.

Opracowała: Teresa Oziomek – Kierownik Referatu Budownictwa, Gospodarki Przestrzennej i Obsługi Inwestycji

Zatwierdził: Dariusz Ćwir – Wójt Gminy Sawin